

KADINLARDA ÜRİNER İNKONTİNANS PREVALANSI VE YAŞAM KALİTESİ ÜZERİNE ETKİSİ

Ünsal A, Arslantaş D, Tözün M

**Eskişehir Osmangazi
Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk
Sağlığı Ana Bilim Dalı**

AMAÇ:

Eskişehir ili Mahmudiye ilçe merkezinde ikamet eden 20 ve üzeri yaş grubundaki kadınlarda Üriner İnkontinans (Üİ) görülme sıklığını belirlemek, Üİ ile ilişkili bazı risk faktörlerini saptamak ve kadınlarda Üİ'in yaşam kalitesi üzerine olan etkisini araştırmak amacıyla yapıldı.

GEREÇ VE YÖNTEM

Çalışma, Ocak-Şubat 2007 tarihleri arasında Mahmudiye ilçe merkezinde ikamet eden 20 ve üzeri yaş grubundaki kadınlar üzerinde yapılan kesitsel tipte bir araştırmadır. Mahmudiye İlçesi Aile Sağlığı Merkezi kayıtlarına göre: ilçe merkezinde ikamet eden 20 ve üzeri yaş grubundaki toplam kadın sayısı 1224 olup, bunlardan 787'si (%64.3) çalışma grubunu oluşturdu.

Üİ tanısı, tipi ve şiddeti ICS tarafından önerildiği gibi yapıldı. Buna göre son 4 hafta içinde istemsiz idrar kaçırma öyküsü olanlar Üİ pozitif olarak kabul edildi

Demografik özellikler, tıbbi-obstetrik öykü ve Üriner İnkontinans ile ilgili sorular içeren bir anket yüz-yüze görüşme yöntemiyle uygulandı. Yaşam kalitesinin değerlendirilmesinde SF-36 ölçeği kullanıldı. Boy ve vücut ağırlığı ölçülerek Vücut Kitle İndeksi hesaplandı.

BULGULAR

Çalışma grubunu oluşturan kadınların yaşları 20-88 arasında değişmekte olup, yaş ortalaması 44.44 ± 15.80 idi. Üİ prevalansı %46.0 (362 kişi) olarak saptandı.

Düşük öğrenim düzeyi, fazla doğum sayısı, tekrarlayan idrar yolu enfeksiyonu, Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı, depresyon, çocuklukta nokturnal enürezis öyküsü, menopoz ve obezite Üriner İnkontinans için önemli risk faktörleri idi.

Tablo 1. Üriner İnkontinansı olan ve olmayan kadınların SF-36 alan puan ortalamaları

SF 36	Üriner İnkontinans		İstatistiki analiz
	Var X±Sd	Yok X±Sd	
Genel Sağlık	46.03±20.11	56.48±19.04	7.44 ;0.000
Fiziksel Fonksiyon	62.76±29.13	81.95±23.83	10.00 ;0.000
Fiziksel Rol Kısıtlılığı	44.80±49.18	73.40±43.91	8.52 ;0.000
Emosyonel Rol Kısıtlılığı	52.11±46.97	65.88±44.62	4.19 ;0.000
Sosyal Fonksiyon	78.93±23.77	87.70±20.06	5.53 ;0.000
Vücut Ağrısı	54.21±26.80	72.34±27.13	9.40 ;0.000
Enerji-canlılık	33.06±10.66	34.37±15.05	1.68 ;0.092
Mental Sağlık	54.16±8.69	56.32±8.48	3.51 ;0.000

SF-36 yaşam kalitesi ölçeğine göre Üİ'ı olan ve olmayan kadınlarda Enerji-canlılık alan puan ortalamaları arasında fark bulunamadı

Tablo 2. Üriner İnkontinans tiplerine göre kadınların SF-36 alan puan ortalamaları

SF 36	Üriner İnkontinans tipi			İstatistiki analiz
	Stres İnkontinans	Urge İnkontinans	Mikst Tip	
Alanlar	X±Sd	X±Sd	X±Sd	F; p
Genel Sağlık	51.11 ± 19.02	50.80 ± 20.82	38.74 ± 18.72	17.79; 0.000
Fiziksel Fonksiyon	66.17 ± 27.86	76.45 ± 23.66	53.43 ± 29.61	16.77; 0.000
Fiziksel Rol Kısıtlılığı	49.34 ± 49.74	58.46 ± 48.53	34.24 ± 46.97	6.60; 0.002
Emosyonel Rol kısıtlılığı	56.86 ± 45.38	53.76 ± 48.79	46.48 ± 47.55	1.88; 0.153
Sosyal Fonksiyon	82.51 ± 22.36	83.66 ± 20.69	73.21 ± 25.34	7.47; 0.001
Vücut Ağrısı	62.28 ± 26.48	55.24 ± 27.29	45.37 ± 24.23	16.24; 0.000
Enerji-canlılık	33.49 ± 0.85	31.20 ± 13.57	33.40 ± 8.93	1.13; 0.322
Mental Sağlık	54.90 ± 8.19	54.00 ± 8.34	53.46 ± 9.31	1.03; 0.358

En sık görülen Üİ tipi %42.2 (153 kişi) ile SÜİ idi. Bunu %40.6 (147 kişi) ile MÜİ ve %17.1 (62 kişi) ile UÜİ izledi. Üİ tiplerine göre kadınların SF-36 yaşam kalitesi ölçeğindeki Emosyonel Rol kısıtlılığı, Enerji-canlılık ve Mental Sağlık Alanlarının puan ortalamaları arasında fark bulunamadı ($p>0.05$).

Tablo 3. Üriner İnkontinans şiddetine göre kadınların SF-36 alan puan ortalamaları

SF-36	Üriner İnkontinans şiddeti			İstatistiki analiz F; p
	Hafif X±Sd	Orta X±Sd	Şiddetli X±Sd	
Genel Sağlık	51.62 ±20.35	45.63±18.28	40.53±21.53	6.46 ; 0.002
Fiziksel Fonksiyon	69.52 ±27.57	60.93±26.17	49.57±32.43	10.38 ; 0.000
Fiziksel Rol Kısıtlılığı	51.35±48.59	44.77±49.53	27.95±45.12	5.57 ; 0.004
Emosyonel Rol Kısıtlılığı	53.15±48.07	52.98±46.46	45.03±48.07	0.92 ; 0.39
Sosyal Fonksiyon	85.30±19.77	77.79±23.43	70.21±28.04	8.12 ; 0.000
Vücut Ağrı	62.97±25.65	51.90±24.29	45.15±28.19	9.86 ; 0.000
Enerji-canlılık	35.95±9.10	33.58±10.50	31.01±12.10	4.58 ; 0.011
Mental Sağlık	54.16±8.03	54.35±9.52	52.68±8.85	1.05 ; 0.351

Üİ saptanan olguların %37.0'sinin (134 kişi) hafif, %37.0'sinin (134 kişi) orta ve %26.0'sinin (94 kişi) ise şiddetli olduğu saptandı. SF-36 yaşam kalitesi ölçeğine göre Emosyonel Rol Kısıtlılığı ve Mental Sağlık alan puan ortalamaları ile Üİ şiddeti arasında anlamlı bir fark bulunamadı ($p>0.05$)

SONUÇ

Üİ'ı olan kadınlarda yaşam kalitesi daha düşük bulundu.

Üİ şiddeti ile yaşam kalitesi arasında ters ve anlamlı bir ilişki vardı.

Üİ, kadınlar arasında yaygın bir sağlık sorunu olup, bu konuda daha çok sosyolojik ve tıbbi çalışmalar yapılması ve topluma Üİ hakkında yoğun bir eğitim verilmesi gerektiği kanısına varıldı.

TEŞEKKÜRLER

